

PLA DE VOLUNTARIAT DEL GEVEN

geven
Grup Ecologista
del Vendrell i Baix Penedès

El GEVEN: Qui som?

El GEVEN (Grup Ecologista del Vendrell i del Baix Penedès) és una entitat sense afany de lucre que neix a principis dels anys 80 com a resposta a la necessitat de protegir el patrimoni natural i el medi ambient a la comarca del Baix Penedès. Sempre ha estat una entitat de caràcter social integrada per biòlegs, ambientòlegs, naturalistes i amants de la natura en general.

La missió actual del GEVEN com a entitat és la conservació, la defensa i la posada en valor dels hàbitats i ecosistemes del nostre territori, mitjançant la divulgació científica, l'educació ambiental, el desenvolupament de projectes de recuperació i/o renaturalització i el foment de la participació ciutadana.

Un dels espais pel qual el GEVEN ha treballat des dels seus inicis, en l'àmbit social i tècnic, ha estat el de les Madrigueres. Es tracta d'una zona humida de 30 hectàrees, situada a Sant Salvador al terme municipal del Vendrell, on desemboca la Riera de la Bisbal, sent aquesta la principal riera del Baix Penedès amb una conca hidrogràfica que comprèn i vertebrava tota la comarca. Les Madrigueres encara es conserven, després de superar diversos intents d'urbanització, i s'estan recuperant determinades característiques dels hàbitats humits, a més a més de tractar-se de l'últim punt del litoral sense urbanitzar a tota la comarca.

La relació del GEVEN amb l'espai de les Madrigueres sempre ha estat marcada per la reivindicació de l'espai com a últim entorn del litoral on poder gaudir de la natura en general i dels ecosistemes litorals típics del territori en concret. En conseqüència, durant els anys 90, quan l'espai encara es considerava una zona edificable, l'acció del GEVEN es va centrar en reclamar la seva protecció i conservació. En els últims anys l'acció també s'ha centrat en millores d'hàbitats i de gestió de l'espai.

ORGANITZACIÓ DE L'ENTITAT

Els socis i sòcies

L'entitat és de caire associatiu, i són els socis i les sòcies qui, mitjançant una assemblea general anual, prenen les principals decisions i decideixen línies de treball generals. A més a més, de forma mensual, els socis i sòcies que vulguin, també es reuneixen per col·laborar en línies de treball més concretes i en la planificació de les activitats que es realitzen. També conformen les comissions o grups de treball que permeten el bon funcionament i gestió de l'entitat.

La junta directiva

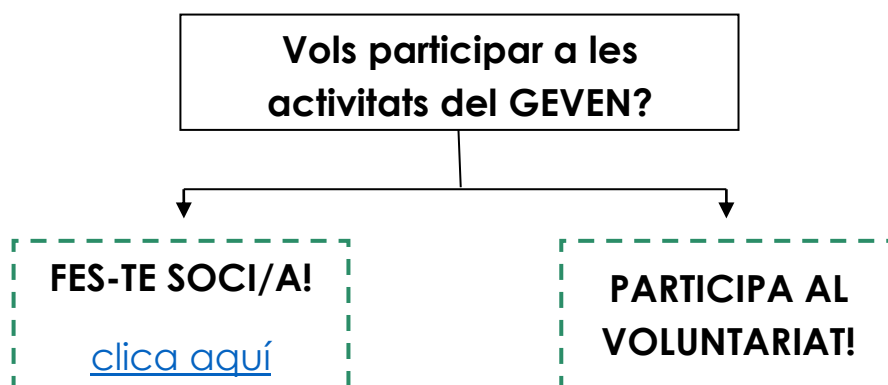
La junta directiva, constituïda pels càrrecs de presidència, secretaria i tresoreria, està integrada per socis i sòcies electes durant l'assemblea general. El seu paper és vetllar pel correcte funcionament de l'entitat, tot representant a la totalitat del grup, en el context dels valors que representen.

L'equip tècnic

Tot i que el GEVEN executa la seva missió mitjançant els socis i voluntaris, quan els recursos ho permeten es contracta el servei de personal tècnic. Durant els propers mesos estan contractats els serveis d'una treballadora autònoma i d'una en nòmina que realitzen el paper de tècniques en biodiversitat. S'encarreguen de fer el seguiment del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) al litoral de la comarca, donen suport en la redacció d'informes i plans de gestió sobre les Madrigueres, en la generació de continguts didàctics/divulgatius i en la organització de jornades de voluntariat, alhora que fan de nexa amb altres entitats ambientals properes que treballen amb objectius semblants. Per altra banda, aquestes treballadores tenen el suport del voluntariat tècnic de l'entitat.

Els voluntaris i voluntàries

L'acció voluntària a l'entitat, actualment, és de curta durada, enfocada a participar en els projectes de seguiment, conservació i restauració del medi natural. Cal destacar que la col·laboració majoritària del voluntariat es realitza en campanyes concretes en el projecte de restauració de les Madrigueres.

EL VOLUNTARIAT A L'ENTITAT

Però, què és el voluntariat?... La Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme defineix el voluntariat com *el conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que aconsegueixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre.*

Així doncs, entre els objectius principals del GEVEN, a més a més de la conservació del medi ambient, cal destacar la intencionalitat de promoure una societat més conscienciada i participativa en aquest afer. Així, de manera altruista tant l'entitat i com els voluntaris cerquem una sinèrgia participativa. Per aquest motiu, el Pla de Voluntariat pretén determinar

quines són les tasques del voluntariat dins de l'entitat, posar en valor el desenvolupament d'aquestes i millorar i impulsar noves activitats que ajudin a plasmar una millora social i ambiental.

Per tant, considerem que l'entitat aporta al voluntariat:

- Una via d'interacció de la ciutadania amb el medi ambient.
- Coneixement i formació en temes de problemàtica ambiental.
- Activitats lúdiques, participatives i integradores.

Per altra banda, el voluntariat ens aporta:

- Una valuosa ajuda en la realització de tasques de millora del territori.
- Apropament a la ciutadania per divulgar la nostra missió.
- Sugeriments i noves idees per millorar.

Projecte de renaturalització de les Madrigueres

El programa de voluntariat actual del GEVEN està basat en jornades/campanyes puntuals i té com a principals objectius la divulgació científica, l'educació ambiental, el foment de la participació ciutadana i la transmissió d'informació sobre els nostres projectes a la població propera. Des del 2015, es realitzen jornades i accions enfocades a crear i donar forma a un programa, divulgatiu i de voluntariat, sobre un dels projectes més emblemàtics de la nostra entitat i a on majoritàriament dipositem els nostres recursos: el projecte de naturalització de les Madrigueres. Aquest espai és l'última franja costanera no urbanitzada del Baix Penedès. Està dins de l'inventari de zones humides i és l'hàbitat de diverses espècies protegides, algunes d'elles nidificants com és el cas del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*).

Des del GEVEN impulsem i promovem el projecte de renaturalització de la zona i entre altres accions realitzem millores d'hàbitat, millores de l'ús públic i com ja hem comentat, duem a terme accions de voluntariat centrades en apropar el projecte a la població. Així doncs, a grans trets, disposem dos tipus de voluntariat :

1. Voluntariat a través de campanyes puntuals

El voluntariat puntual respon a la necessitat de realitzar accions concretes a l'espai natural de les Madrigueres. Aquestes accions poden consistir tant en jornades de recollides de plàstics com desbrossament de vegetació invasora, i tot tipus d'activitats que es realitzin per possibilitar un manteniment del sistema.

Anàlisi i definició del voluntariat

Aquest tipus de voluntariat a l'entitat no és un procés que necessiti una captació constant. Depenent de l'activitat programada, es fa un anàlisi intern durant l'organització d'aquesta, per determinar si és necessari la incorporació de voluntariat per al seu desenvolupament.

En general, les activitats que requereixen de voluntariat puntual són obertes a la participació de persones de totes les edats i condicions, ja que cadascú pot treballar en la mida de les seves possibilitats. És necessari que els menors d'edat participin acompanyats d'un responsable legal. Aquest tipus de voluntariat a l'entitat no és un procés que necessiti una captació constant. En la programació de les activitats de voluntariat, a més a més de valorar què poden aportar les persones voluntàries a l'entitat, s'ha d'establir què pot aportar l'entitat a les persones voluntàries, ja què és indispensable que les activitats ajudin a millorar el medi ambient tot realitzant una cohesió entre patrimoni natural i societat.

Respecte a la captació de persones voluntàries, l'estratègia es basa en crides i difusió concretes per a cada activitat, mitjançant l'ús de xarxes socials, el nostre web (www.geven.cat), via correu electrònic als socis i sòcies, o portals genèrics enfocats amb aquest fi (www.voluntariatambiental.cat). En aquestes difusions es facilita informació sobre l'activitat que es durà a terme, els objectius i la manera de participar.

Acollida i formació

L'acollida de les persones voluntàries es realitza directament el dia de desenvolupament de l'activitat programada. Són els socis i sòcies que han organitzat l'activitat els encarregats d'executar aquesta part, i també els encarregats de dur un acompanyament als voluntaris i voluntàries durant la jornada per solucionar possibles dubtes que sorgeixin o dificultats a resoldre. Depenent del tipus d'activitat, és possible que es requereixi inscripció prèvia.

Al principi de la jornada, dediquem un espai de temps per fer presentacions, on transmetem als voluntaris i voluntàries la missió de l'entitat, els nostres valors i en destaquem l'agraïment per la seva participació. També, els hi facilitem un document bàsic que han de signar on hi figura el certificat de responsabilitat civil i el dret de cessió d'imatges, a més d'establir la relació entre les persones voluntàries i l'entitat per a desenvolupar l'activitat puntual. Aquest document ens serveix per tenir control sobre la quantitat de persones participants i fer un anàlisi posterior de l'èxit de la jornada. A més, les persones voluntàries que vulguin, ens poden explicitar que els afegim al llistat de difusió de voluntaris del correu electrònic de l'entitat per rebre informació sobre altres jornades.

A continuació de les presentacions, executem una petita formació bàsica per a l'activitat que es desenvoluparà en l'àmbit mediambiental per posar en context la necessitat de la nostra intervenció i establir els objectius concrets de l'activitat. Aquesta divulgació ambiental és enriquidora tant a nivell personal com col·lectiu, perquè permet conèixer millor l'entorn natural on vivim i empatitzar amb la seva millora i preservació. La formació també té com objectiu capacitar el voluntariat en les tasques encomanades, ja que es duu a terme l'explicació de com serà el desenvolupament de l'activitat voluntària i com es realitzen les tasques proposades durant la jornada.

Comiat

El voluntariat finalitza al final de la jornada, moment al qual mitjançant un pica-pica conjunt, finalitzem l'activitat transmetent l'agraïment per la participació. El reconeixement per la participació és molt important, i es materialitza en les accions realitzades al medi ambient i en la memòria anual realitzada per l'entitat.

La memòria anual s'envia als i les voluntàries mitjançant el llistat de correu de difusió al qual es poden inscriure durant la jornada. A més a més, els incorporem a una base de dades internes de voluntaris. Les fotografies resum de la jornada es fan públiques a les xarxes socials oficials de l'entitat.

2. Voluntariat estable de curta durada i llarga durada

El voluntariat estable respon a la necessitat de realitzar seguiment de la fauna que habita les rodalies del Baix Penedès. Pot ser de curta durada perquè l'acció del voluntariat només es realitza a una determinada època propícia, que pot variar en funció del grup avaluat. Per altra banda, pot ser de llarga durada quan es realitza el seguiment de la mateixa població de manera reiterada en diferents campanyes. Actualment, des del GEVEN, fem seguiment del

corriol camanegre a tota la costa de la comarca, del gripau corredor i de micromamífers (col·laborant en el projecte SEMICE) a la zona de les Madrigueres.

Anàlisi i definició del voluntariat

Els voluntaris que s'incorporin a l'entitat per realitzar el seguiment de fauna ho fan durant un període de temps concret. Aquest tipus de voluntariat no requereix de captació constant, sinó només durant l'època propícia per avaluar l'estat de les poblacions de fauna. A més, abans de començar la campanya, el personal tècnic que estigui al càrrec del seguiment avalua quina quantitat de voluntaris serien necessaris per desenvolupar amb èxit el projecte. El número de voluntaris requerits pot oscil·lar any rere any, perquè depèn tant de la informació prèvia que es tingui de l'estat de les poblacions.

La captació de persones voluntàries que vulguin realitzar el seguiment de fauna es realitza a través de crides i difusió per a cada campanya, mitjançant l'ús de xarxes socials, el nostre web (www.geven.cat), via correu electrònic als socis i sòcies i portals genèrics enfocats amb aquest fi (www.voluntariatambiental.cat). En aquestes difusions es facilita informació sobre l'activitat que es durà a terme, els objectius i la manera de participar.

Les funcions de les persones voluntàries són:

- Estar compromès amb la finalitat i els objectius de l'entitat
- Realitzar tasques de seguiment i control de fauna de manera altruista
- Reportar les dades recollides

Així doncs, aquesta activitat requereix de persones majors d'edat que puguin actuar de manera independent, amb formació, coneixement o experiència prèvia a l'àmbit biològic-ambiental per poder desenvolupar les tasques de manera correcta. Les persones que vulguin participar a les activitats i es posin en contacte amb l'entitat a través del mecanisme indicat durant la difusió de captació, hauran de realitzar una primera reunió amb l'equip tècnic i la persona responsable de voluntariat per solucionar possibles dubtes i transmetre la missió i valors de l'entitat, a més de conèixer l'interès de participació i disponibilitat.

Acollida i formació

Si finalment els voluntaris volen participar a la campanya, es procedeix a l'acollida. Abans de començar l'activitat, la persona voluntària haurà d'omplir el full de compromís, el qual conté informació bàsica com les tasques que realitzarà, dades personals i drets i deures. A més, es facilita el material identificador que permetrà que representi l'entitat.

Abans de començar la campanya, es realitza una formació amb tots els voluntaris que participin. Aquesta trobada, servirà per fer presentacions de totes les persones integrants i establir connexions de comunicació, per destacar l'agraïment per la seva participació i per explicar quina metodologia es seguirà en l'avaluació de les poblacions de fauna.

La formació i dinamització de la trobada estarà a càrrec de qui dirigeixi la campanya i de l'equip tècnic, i posa en context la importància de fer seguiment i el context mediambiental de la nostra intervenció i quins objectius persegueix. La formació capacita al voluntariat en la

realització de tasques encomanades de manera independent, ja que inclou l'explicació de com serà el desenvolupament de l'activitat voluntària i com es realitzen les tasques proposades durant la campanya.

Acompanyament

Una vegada iniciada la campanya, la via de comunicació entre les persones voluntàries i l'equip tècnic es farà mitjançant telèfon o correu electrònic. Les primeres, han de fer un report periòdic de cada jornada de voluntariat, per facilitar informació de com es desenvolupa l'activitat i quins resultats s'obtenen. Sempre que els i les voluntàries tinguin problemes o dubtes, poden dirigir-se tant a la persona encarregada de la campanya, l'equip tècnic o a la persona responsable del voluntariat.

Comiat

El voluntariat finalitza al final de la campanya, moment al qual mitjançant un pica-pica conjunt amb els voluntaris participants, finalitzem l'activitat transmetent l'agraïment per la participació. Si la persona voluntària es vol desvincular del projecte, ho haurà de transmetre a l'entitat, per facilitar el procés de desvinculació en un context de mutu enteniment. Tant si es finalitza el voluntariat abans d'acabar la campanya o si s'arriba fins al final, s'haurà de retornar el material facilitat per l'entitat si és el cas.

El reconeixement per la participació és molt important, i es materialitza en les accions realitzades al medi ambient i en la memòria anual realitzada per l'entitat.

La memòria anual s'envia als i les voluntàries mitjançant el llistat de correu de difusió al qual es poden inscriure. A més a més, els incorporem a una base de dades internes de voluntaris. Les fotografies resum del voluntariat es fan públiques a les xarxes socials oficials de l'entitat.

AVALUACIÓ

El voluntariat no té sentit a l'entitat si no permet establir una connexió entre la natura i la ciutadania. Per això, és important fer una avaluació de l'èxit a través de les dades recollides durant les activitats i una enquesta posterior.

La memòria anual és un document que recull totes les activitats i accions que ha dut a terme el GEVEN al llarg de l'any, gràcies a la participació de sòcies i voluntàries. També integra les principals decisions preses per l'entitat. La memòria es compon d'un resum explicatiu de cada activitat realitzada, sigui de tipus formatiu a ens externes, educatives internes, de seguiment de fauna o accions de restauració o de col·laboració amb altres entitats, per exemple. A més, per a cada acció, ha de figurar un indicador elaborat en base al número de participants, i un indicador final de la memòria. A la memòria també es dedica un apartat d'agraïment a les persones que han fet possible l'execució dels projectes a través de la participació.

Els socis o sòcies que s'hagin encarregat d'organitzar les activitats o campanyes puntuals elaboren el resum del transcurs d'aquestes, que posteriorment serà revisat pel coordinador/a de voluntariat de l'entitat per avaluar la necessitat o no de voluntariat i com ha estat la gestió

d'aquest. Per altra banda, tant al voluntariat puntual com al voluntariat estable de curta durada, es demana que ens facilitin una retroacció sobre la seva participació, suggeriments de millores en la gestió de l'activitat o sobre el seguiment de la fauna. Les seves opinions són importants per poder tenir un voluntariat enriquidor i de qualitat, tant per la societat com per la natura.

Finalment, la memòria anual es fa pública al web del GEVEN i s'envia via correu electrònic als i les sòcies.

Més informació

Més informació sobre el GEVEN al web www.geven.cat

Contacte mitjançant correu electrònic: gevenbpenedes@gmail.com

Per estar al dia de les nostres activitats ens podreu trobar a les xarxes socials

- TW: @GEVEN2punt0
- IG: @geven2.0
- FB: @geven.dospuntzero

© Pla de Voluntariat del GEVEN

Grup Ecologista del Vendrell i el Baix Penedès

Av. De la Riera de la Bisbal, s/n – Local dels Nens del Vendrell

gevenbpenedes@gmail.com

www.geven.cat

El Vendrell, juliol 2020